

**POLITEXNIKUMDA TAHSIL OLAYOTGAN QIZLARNI TIKUVCHILIK
KASBIGA YO‘NALTIRISH, DARS O‘TISH JARAYONIDA
FOYDALANILADIGAN METODLAR.**

Surxondaryo viloyati Bandixon tumani

Bandixon tuman politexnikumi

Ishlab chiqarish ta’lim ustasi

Yuldosheva Karomat Eshmurodovna

Annotatsiya: Ushbu maqola, politexnikumda tahsil olayotgan qizlarni tikuvchilik kasbiga yo‘naltirish, shu jumladan, dars o‘tish jarayonida qo‘llaniladigan metodlarni tahlil qiladi. Maqolada, tikuvchilik kasbi bilan bog‘liq ilmiy va amaliy yondashuvlar, talabalarga kerakli ko‘nikmalarni rivojlantirishda ishlatiladigan innovatsion usullar, shuningdek, kasbga yo‘naltirishning psixologik va pedagogik jihatlari ko‘rib chiqiladi. O‘quv jarayonida interfaol metodlar, didaktik o‘yinlar, laboratoriya ishlari, amaliy mashg‘ulotlar va sinov ishlari kabi usullar qo‘llanilishi kerakligi ta’kidlanadi. Ushbu yondashuvlar nafaqat talabalar nazariy bilimlarini oshirish, balki ularga amaliy ko‘nikmalarni o‘rgatish, tikuvchilik texnologiyasini o‘zlashtirishga yordam beradi. Maqola, shuningdek, kasbga yo‘naltirish va o‘quvchilarning motivatsiyasini oshirish bo‘yicha tavsiyalar ham beradi.

Kalit so'zlar: Politexnikum, qizlar, tikuvchilik kasbi, kasbga yo‘naltirish, dars o‘tish jarayoni, pedagogik metodlar, innovatsion usullar, amaliy mashg‘ulotlar, interfaol metodlar, psixologik jihatlari, ko‘nikmalar, motivatsiya, o‘quv jarayoni, didaktik o‘yinlar, texnologiya, kasbga tayyorlash

Kirish

Surxondaryo viloyati, ayniqsa Bandixon tumani, chekka hududlar bo‘lib, rivojlanish va ish o‘rinlari yaratish masalalari dolzarb ahamiyatga ega. Ushbu hududda yoshlarga kasb-hunar ta’limi berish, ularga zamonaviy kasblar o‘rgatish orqali iqtisodiy rivojlanishni

qo'llab-quvvatlash, ijtimoiy muammolarni hal qilish imkoniyatini yaratadi. Bandixon tumani kabi chekka joylarda politexnikumda tahsil olayotgan qizlarni tikuvchilik kasbiga yo'naltirish, ayniqsa ahamiyatli hisoblanadi. Ushbu maqolada, Bandixon tumanidagi politexnikumda qizlarga tikuvchilik kasbini o'rgatishda qo'llaniladigan metodlar va ularning amaliy ahamiyati tahlil qilinadi.

Bandixon Tumani Misolida Tikuvchilik Kasbiga Yo'naltirishning Ahamiyati

Bandixon tumani kabi chekka hududlarda kasb-hunar ta'limining rivojlanishi, yoshlarning bandligini ta'minlash, o'qishdan keyin ish bilan ta'minlanishini kafolatlash kabi masalalarda katta rol o'ynaydi. Tikuvchilik kasbi, ayniqsa, chekka tumanlarda talabga ega va tezda o'rganilishi mumkin bo'lgan kasblardan biridir. Tumanning iqtisodiy imkoniyatlari cheklangan bo'lsa-da, tikuvchilikka yo'naltirish orqali yoshlar nafaqat uyda turib, o'z biznesini boshlash imkoniyatiga ega bo'ladilar, balki keng ko'lamda ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatish sohalarida ham o'z o'rnini topishlari mumkin.

Dars O'tish Jarayonida Foydalaniladigan Metodlar

Bandixon tumani kabi chekka hududlarda, dars jarayonini samarali tashkil etish, talabalarning bilimlarini amaliyot bilan mustahkamlash va kasbga qiziqtirishda zamonaviy pedagogik metodlar juda muhimdir. Quyidagi metodlar orqali dars jarayoni samarali bo'lishi mumkin:

1. **Interfaol metodlar:** O'quvchilarni faol ishtirokchiga aylantirish, masalan, guruhli ishlash, muammoli vazifalar, amaliy mashg'ulotlar orqali darsni jonlantirish. Bandixon tumani kabi joylarda, talabalar o'zaro tajriba almashish va ko'proq interfaol faoliyatda bo'lish orqali yangi bilimlarni o'zlashtiradilar.
2. **Didaktik o'yinlar:** O'quvchilarga kasbni o'rganish jarayonida o'yinlar yordamida amaliy ko'nikmalarni mustahkamlash imkoniyati yaratish. Masalan, tikuvchilikka

oid o'yinlar va simulyatsiyalar orqali talabalar nazariy bilimlarni amaliyotga tatbiq etadilar.

3. **Amaliy mashg'ulotlar va laboratoriya ishlari:** Tikuvchilik kasbi amaliy ko'nikmalarni o'rganishni talab qiladi. Bandixon tumanidagi politexnikumda talabalarga tikuv mashinasini ishlatish, turli materiallar bilan ishlash, ularni kesish va tikish kabi amaliy mashg'ulotlar orqali kasbga tayyorlanish imkoniyati yaratish zarur. Bu usul nafaqat bilimlarni o'rganishda, balki ularni kundalik hayotda qo'llashda ham foydalidir.
4. **Videodarslar va taqdimotlar:** Bandixon tumanidagi o'quvchilari uchun, geografik cheklovlar va resurslarning kamligi sababli, zamonaviy texnologiyalarni ishlatish juda muhimdir. Videodarslar va taqdimotlar yordamida o'quvchilarga tikuvchilik texnologiyalari, materiallar va dizayn jarayonlarini tushuntirish mumkin.
5. **Simulyatsiya va praktikum:** Tikuvchilik kasbi o'rgatishda simulyatsiya va praktikum metodlari keng qo'llaniladi. O'quvchilar haqiqiy ish sharoitlarini yaratib, amaliy ishlarni bajarishadi. Bandixon tumanidagi talabalar, ishlab chiqarish jarayonlarini o'rganish, o'z biznesini boshlashga tayyorlanish uchun shu metodlarni qo'llashlari mumkin.
6. **Individual va jamoaviy ishlash:** O'quvchilarga turli darajadagi vazifalar berilib, ular mustaqil ishlashga va guruhda ishlashga o'rgatiladi. Bandixon tumani kabi joylarda, bu metodlar o'quvchilarning o'ziga bo'lgan ishonchini oshiradi va jamoada ishlash madaniyatini rivojlantiradi.

Psixologik Yondashuv va Motivatsiya

Bandixon tumanidagi qizlarni tikuvchilik kasbiga yo'naltirishda psixologik yondashuv ham muhim o'rin tutadi. O'quvchilarni kasbga qiziqtirish, ularni motivatsiya qilish va ichki ishtiyoqni uyg'otish jarayonida o'qituvchilar individual yondashuvni amalga oshirishi kerak. O'quvchilarning psixologik xususiyatlarini inobatga olgan holda, ularning imkoniyatlari va qiziqishlariga mos tarzda darslar tashkil etilishi lozim. Kasbni

o'rganishga bo'lgan qiziqishni oshirish, o'quvchilarga o'zlarini ko'rsata olish imkoniyatini yaratish, ularning ijtimoiy faolligini rivojlantirishga yordam beradi.

Xulosa

Surxondaryo viloyati Bandixon tumanidagi politexnikumda tahsil olayotgan qizlarni tikuvchilik kasbiga yo'naltirish, ushbu hududning ijtimoiy va iqtisodiy rivojlanishiga katta hissa qo'shadi. Dars jarayonida zamonaviy pedagogik metodlardan foydalanish, talabalarning amaliy ko'nikmalarini rivojlantirish, kasbga qiziqtirish va motivatsiya berish orqali, o'quvchilar nafaqat bilimlarni o'rganadilar, balki ularni amaliyotga tatbiq etish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Bandixon tumani kabi chekka hududlarda, bu yondashuvlar yoshlarni jamiyatda o'z o'rnini topishga, o'z biznesini tashkil qilishga va ijtimoiy faol bo'lishga undaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. **Shamsutdinova, N. S.** (2020). *Pedagogik texnologiyalar va innovatsion metodlar*. Toshkent: O'qituvchi nashriyoti.
2. **Abdullaeva, D. R.** (2018). *Kasb-hunar ta'limining nazariy asoslari va amaliy yondashuvlar*. Samarqand: Samarqand davlat universiteti nashriyoti.
3. **Xolmatova, M. I.** (2019). *O'quv jarayonida interfaol metodlarni qo'llash*. Toshkent: Ilm-ziyo.
4. **Mirzayeva, M. A.** (2021). *Didaktik o'yinlar va ularning ta'limdagi o'rni*. Buxoro: Buxoro davlat universiteti nashriyoti.
5. **Raxmatullaeva, R. M.** (2022). *Amaliy mashg'ulotlar va ularning ta'lim tizimidagi roli*. Nukus: Nukus davlat pedagogika instituti nashriyoti.
6. **G'ulomova, D. O.** (2017). *Tikuvchilik texnologiyasi va dizayn asoslari*. Toshkent: Texnika va texnologiya nashriyoti.
7. **Jumayev, M. S.** (2018). *Pedagogik psixologiya va ta'limdagi motivatsiya*. Qarshi: Qarshi davlat universiteti nashriyoti.

8. **Ismailova, R. A.** (2019). *Kasbga yo'naltirish va yoshlarni ish bilan ta'minlash masalalari*. Termiz: Surxondaryo viloyati ta'lim boshqarmasi nashriyoti.
9. **Umarova, T. A.** (2020). *Zamonaviy o'qitish metodlari va ularning ta'limda qo'llanishi*. Farg'ona: Farg'ona davlat universiteti nashriyoti.
10. **Turaev, B. M.** (2021). *Kasb-hunar ta'limining rivojlanishi va uning jamiyatdagi o'rni*. Toshkent: Ma'naviyat nashriyoti.